

Connect för HVB

version 2.0

Connect för HVB

Connect för HVB är en anknytningsbaserad metod och ett förhållningssätt som bygger på 9 principer.

En metod för att hitta passformen.

Ni har visat intresse för att utbilda er enhet i Connect. Här kommer ni att hitta den information som ni behöver för att kunna gå vidare och förbereda och planera för er utbildning.

Mer om Connect hittar du på www.connectnorden.se

Både på hemsidan samt på **Socialenkanalen** finns det filmer om Connect som med fördel kan ses inför utbildningen.

Innehåll

Vad är Connect?	4
Tre dagars utbildning i Connect för HVB	6
Metodstöd	8
Vad krävs för att min enhet ska bli certifierad?	9
"Vi jobbar ju redan så"	11
Inför utbildning.....	13
Vi arbetar med Connect.....	14

Vad är Connect?

Connect är ett anknytningsbaserat program för stöd till föräldrar, familjehem och behandlingspersonal. Programmet bygger på grundläggande principer om anknytning, relationer, kommunikationsmönster och barns utveckling. Det är ett strukturerat program som bygger på nio principer som är inriktade på att utveckla förståelse, uppmärksamhet och nya förmågor i relation till barnet/den unge/den vuxne/klienten.

Connect hjälper omsorgspersoner och behandlare att hitta nya sätt att förstå barnet/den unge/den vuxne/klienten och dess beteende samt nya sätt att förstå sig själv och sitt sätt att reagera. De nio principerna ger anknytningsbaserade verktyg och möjligheter att förändra omsorgs- och behandlarrollen. Exempel på områden man arbetar med är:

- » Att sätta gränser utan att riskera relationen
- » Att bibehålla empati i svåra och konfliktfyllda situationer
- » Att hantera konflikter utan att trappa upp dem
- » Att visa att det alltid är möjligt att bli sams

Connect är ett evidensbaserat program som grundades och utvecklades vid Maple Center och Simon Fraser University i Vancouver, Kanada av professor Marlene Moretti och universitetsadjunkt Ove Östling. Sedan 2009 har Universitetsadjunkt Ove Östling tillsammans med Marlene Moretti varit engagerad i att utveckla Connect vidare i Sverige.

Connect programmet finns idag i tre olika versioner Sverige:

- » Connect föräldrautbildning
- » Connect för familjehemsföräldrar
- » Connect för behandlingspersonal

Connect för behandlingspersonal

Vi inom Humana är först i Sverige med att utbilda behandlingspersonal och certifiera våra enheter. HVB-utbildningen riktar sig till personal på behandlingshem eller i öppenvård. Kursen bygger på forskning och grundläggande principer om anknytning, relationer, kommunikation och barns utveckling. Connect uppmuntrar personalen att "ta ett tillfälligt steg tillbaka" från den

unges/den vuxnes problembeteende för att se det i termer av anknytningsbehov och tidigare erfarenheter. Detta utan avstå från att sätta gränser.

Behandlarna uppmuntras att fundera över nya sätt att förstå barn, ungdomar och vuxna klienter och deras beteende, sig själva och sitt sätt att reagera på som behandlare.

Målet med utbildningen är att:

- » stärka personal i sin yrkesroll som behandlare
- » få en djupare förståelse för barns/ungdomars och vuxna klienters beteende och behov av anknytning
- » utveckla strategier att använda sig av för att stödja en positiv relation till barnet/ungdomen/den vuxne samtidigt som man klarar av att sätta gränser och skapa en god miljö för utveckling
- » få en metod och modell att använda inom personalgruppen för att beskriva händelser med barn/ungdomar/vuxna klienter, men också hur dessa händelser kan återspeglas i personalgruppen

Connect utgår från nio "nyckel principer" om anknytning och fokuserar på att stärka grundkomponenterna i en trygg anknytning: reflektion och lyhördhet, behandlarens förmåga att mentalisera och agera utifrån det i förhållande till barnet.

Connect hjälper också personalen att förstå sina egna emotionella svar på olika problembeteenden, vilket är viktigt för förmågan att reflektera, förstå och kommunicera empati. Dessa komponenter har visat sig ha stort inflytande på barns/ungdomars sociala, känslomässiga och beteendemässiga anpassning.

Forskning visar att relationen mellan barn/ungdomar och andra vårdnadshavare än föräldern kan ha en grundläggande betydelse och påverkan genom hela livet för barnet. Genom att erbjuda en säker hamn, trygg bas och en empatisk kommunikation kan behandlingspersonal möjliggöra detta. Anknytning är lika viktigt för en tonåring och en vuxen som för det lilla barnet, men det kan vara svårare att se i det dagliga samspelet. Forskning visar även att en trygg anknytning kan kopplas till bra och nära vänskapsrelationer, mindre aggressivitet, bättre skolresultat/prestationer och god förmåga att uttrycka och förstå andras känslor.

Tre dagars utbildning i Connect för HVB

En grundutbildning i Connect för HVB är upplagd på tre dagar. Vi är två utbildare som håller i utbildningen. Upplägget för dessa dagar kan se olika ut, och ibland sker de digitalt och ibland på plats, men ofta sker det i hybridformat. Dagarna sker oftast inte samma vecka, utan delas upp 2 + 1.

Connect

Vi börjar med att berätta lite om Connects bakgrund och grundläggande tankar. Vi vill även veta lite hur ni jobbar, och vilken målgrupp ni har.

möter, vad ni hamnar i för situationer på er enhet och vilka medgångar och motgångar ni hanterar.

Anknytning

Vi inleder sedan teoridelen med en grundläggande teori om anknytning och dess funktion genom livet. Vi vet att anknytningen är livslång vilket innebär att vi måste ta hänsyn till, och vilja förstå våra barns/vuxna klienters anknytningsbagage, likväl som vårt

eget anknytningsbagage då det påverkar även hur vi som både vuxna och som personal reagerar och påverkas av vår omgivning. Vi introducerar bland annat begrepp som "säker hamn" och "trygg bas" och tar reda på vad de betyder på er enhet.

Connects nio principer

Under utbildningens tre dagar går vi igenom Connects nio principer och kopplar dessa till de ungas/de vuxnas beteende och livssituation.

Anknytningsteoretiska synsätt kopplas till de olika principerna. Varje princip är ett eget moment och går igenom enligt nedanstående upplägg:

- » Bakgrund och teori om principen
- » Presentation av hur principen verkar
- » Aktiva inlärningsövningar som kan vara rollspel med givna

frågeställningar att ta ställning till, eller "tänka-efter-övningar" där deltagarna reflekterar och beskriver upplevda situationer med anknytning till principen

- » Reflekterande och inläring av verktygen i egna övningar
- » Sammanfattning av principen

Rollspel

Under utbildningsdagarna kommer ni att få se utbildarna utföra en del rollspel. Ni kommer även själva att få vara delaktiga i några rollspel och prova på olika situationer tillsammans med era kollegor. Att utöva rollspel under en utbildning fyller en viktig funktion och bidrar med ytterligare en dimension för att förstå och sätta sig in i olika situationer som vi kan hamna i. Hur agerar de barn/ungdomar och vuxna ni möter? Hur tror ni att de tänker i olika situationer? Och i så fall; Hur reagerar vi på det?

Dag 1

Vad är Connect? Bakgrund och grundtanke
Grundläggande anknytningsteori
Hur kan vi applicera anknytningsteori på våra tonåringar?
Genomgång av principerna 1-2

Dag 2

Genomgång av principerna 3-6
Diskussioner och rollspel
Connect på er enhet, hur applicerar ni Connect med era rutiner?

Dag 3

Genomgång av principerna 7-9
Diskussioner och rollspel
Sammanfattning och avslutning

1. Allt beteende betyder något
2. Anknytningen är livslång
3. Konflikt
4. Självständighet och samhörighet
5. Empati
6. Att balansera behov
7. Förändring är svårt
8. Att uppmärksamma samhörigheten
9. Två steg fram och ett tillbaka

Metodstöd

Vad innebär det för min enhet?

Som föreståndare/behandlingsansvarig så har man ansvar för implementering av de metoder som matchar er målgrupp och de utbildningar som ni anser att ni behöver på er enhet.

I implementeringen av Connect på er enhet kommer ni att ha hjälp av en metodhandledare. Metodstödet påbörjas efter utbildningen och är en del i att bli certifierad i Connect. Det finns en fördel i att ha "traditionell" handledning parallellt med metodstödet, då metodstödet fokuserar på implementeringen av Connect. Dock är det viktigt att den andra handledningen går i samklang med Connect.

Metodhandledare

Som metodhandledare har man som uppdrag att vara behjälplig med att se till att metoden kan införas på enheten så smidigt som möjligt. Metodhandledaren kommer till er enhet och har 2h träff med dig och din personalgrupp, 10-12 gånger. Det är viktigt att man som föreståndare/behandlingsansvarig närvarar vid tillfällena och är lika delaktig som personalgruppen. Connect är en metod vars grundinställning genomsyrar en hel enhet och den atmosfär som finns i

personalgruppen. Både mellan personalgruppen och barn/ungdomar/vuxna klienter och mellan föreståndare/chef och personalgruppen. Även vi som personal behöver balansera behov, ta ett steg tillbaka och förstå ett behov bakom ett beteende hos oss själva och hos varandra. Utan att för den sakens skull agera gruppterapeut så hjälper metodhandledaren till att lyfta situationer, händelser och funderingar till en Connect-nivå.

Föreståndare

Föreståndarens uppgift är att:

- » Boka in datum med metodhandledare och enheten. Det ska vara 2h ca var 4e vecka under ca ett års tid
- » Se till att du och din personalgrupp närvarar vid träffarna och att de prioriteras av samtliga
- » Ansvara för att det finns möjlighet till implementering övrig tid i månaden
- » Ansvara för att 70% av personalgruppen är utbildad i Connect för att din enhet ska kunna bli certifierad då metodstödet är avslutat
- » Höra av dig till Connects metodgarant om något skulle inträffa där du känner att du behöver ytterligare stöd

Vad krävs för att min enhet ska bli certifierad?

Efter genomgången utbildning och metodhandledning kan det vara dags för certifiering. Metodgarant skickar ett underlag för certifiering, och som föreståndare ansvarar man sedan för att skapa ett dokument för vidare implementering och vidmakthållande av Connect på enheten. För att bli certifierad krävs nedanstående:

Connectutbildad personal

Din enhet ska ha genomgått tre dagars grundutbildning. Då det är dags för certifiering så ska minst 70 % av personalgruppen vara utbildad i Connect. Det gäller all

behandlingspersonal och de som arbetar som föreståndare/enhetschefer och biträdande chefer.

Det måste finnas en utbildningsplan för din enhet.

Det ska finnas en plan för hur just ni på er enhet ser till att nyanställd personal får grundutbildningen samt att vikarier får möjlighet att förstå

Connects grunder (manualen kan användas till självstudier i avvaktan på utbildning).

Det ska märkas att man jobbar med Connect på din enhet.

Det är viktigt att man kan se och känna att ni jobbar med Connect på er enhet då metodstödet är avslutat. Det finns en mängd olika sätt att se och märka det på. Hur det kommer att märkas på just er enhet är beroende av vad ni har för målgrupp och arbetssätt. Detta är något som ni kommer att arbeta med kontinuerligt tillsammans med metodhandledaren. Ni kommer under året med metodstödet att lyfta fram vad det är som definierar Connect som metod och förhållningssätt hos er.

Återkommande tid ska beredas på behandlingskonferens/personalmöten varje månad. Syftet är att tydliggöra hur Connect kan användas i arbetet med de boende på er enhet. Tex: Hur kan vi förstå en ungdom/vuxen ur ett connect/anknytningsperspektiv? Vilka behov finns bakom beteendet? Vilka tillfällen till samhörighet finns med ungdomen/den vuxne? Vad händer i mig som personal i en konfliktsituation? Hur använder jag mig av de nyckelverktyg som Connect erbjuder?

Connectansvarig (metodstödjare)

Ni behöver välja ut en ur er personalgrupp som blir vad man kallar för Connectansvarig. Som Connectansvarig så har man lite extra ansvar för Connect gällande implementering och att levandegöra Connect i vardagen på sin enhet. Det kan innebära att man är den som håller lite extra i trådarna inför metodstödet och är den som har kontakten med metodhandledaren. Den som är Connectansvarig ska ha

ett litet extra intresse och ansvar för behandling och metodutveckling. Vi föreslår att rollen som Connectansvarig på enheten innehas av en person som både finns med i det dagliga arbetet men som också har mandat såsom enhetschef/föreståndare, biträdande enhetschef/föreståndare, samordnare, behandlingssamordnare eller likvärdig tjänst.

Uppföljningar och Boosterdagar

Ni kommer att få inbjudningar och upplysningar om utbildningar och föreläsningar som är riktade till er som arbetar med Connect. Ibland är det internt anordnade utbildningar och boosterdagar tillsammans med andra

enheter och ibland kan det vara rekommendationer av relaterade föreläsningar eller utbildningar som vi tror kan vara till nytta för er. Det är viktigt att den connectansvariga deltar i dessa boosterdagar.

Re certifiering?

För att få möjlighet till re certifiering som Connectenhet kommer enheten behöva visa att man i det dagliga arbetat arbetar med metoden. Re certifieringen gör man efter tre år och blir en kvalitetsstämpel för enheten. Detta gör man genom:

- » Personalgruppen deltar i två halvdagar med påfyllning om Connect samt med gruppövningsuppgift mellan halvdagarna

- » Att det finns Connectansvarig på er enhet.
- » att det finns en utbildningsplan för nyanställda
- » att det sker en handledning som är i samklang med Connects grundsyn
- » att ni arbetar med Connect på er enhet
- » att ni deltar i de Boosterdagar som erbjuds.

”Vi jobbar ju redan så”

Connect är i sig ingen revolutionerande metod i den bemärkelsen att ni kommer att få lära er en massa nya trick eller färdigheter som ni inte redan vet eller har inom er verksamhet. Ni kommer att känna igen mycket av det som vi pratar om. Connect är en anknytningsbaserad metod som främst fokuserar på att vilja och kunna förstå sig själv och de som man arbetar med. Det handlar om att se vad som finns bakom ett beteende eller en känsla. Det handlar om professionell relation.

Hitta passformen

Många gånger så vet ni hur ett barn eller en ungdom/vuxen vill eller bör bli bemött av er som personal för att det ska bli bäst. Ni vet hur de vill bli väckta på morgonen, vad ni ska undvika och hur ni ska få just den personen på gott humör. Ni vet vem som behöver en stund ensam för att lugna ner sig efter en incident, och ni vet vem som vill att ni är kvar i rummet och hur ni ska prata med dem för att de ska känna sig trygga och kunna lugna ner sig. Ni vet också ofta en del om era barns/ungdomars/vuxna klienters uppväxt och om hur de har haft det

innan de kommer till er. Oftast är det inte så svårt att förhålla sig till det, men ibland kan det kärva till sig och man vet inte riktigt vad det är som man inte förstår.

Den första tiden av den boendes placeringstid går ut på att ”hitta passformen”. Att veta hur ni kan anpassa er och era metoder för just den personen och inte tvinga in hans passform i er modell. Det är ett samarbete som grundar sig i förståelse. Att vilja förstå och att kunna uppmuntra förståelse.

Ett anknytningsteoretiskt perspektiv vid behandlingsarbete med ungdomar

Connect fokuserar på att skapa överlappande block av säker och trygg anknytning i behandlingsarbetet. Connect inriktar sig på att uppmuntra och stärka personalen i att utveckla färdigheter som är nödvändiga för att förstå och hantera de barn/ungdomar/vuxna som de har ansvar för och att utveckla relationen med dem. Connect inriktar sig speciellt på att lära personalen att ta ett steg tillbaka från barnens/ungdomens/den

vuxnes beteende och ”omdefiniera” problemen i termer av anknytningsbehov och personens tidigare erfarenheter. Connect hjälper också personalen att bli medveten om sina egna emotionella svar på problembeteende. Detta är centralt för att utveckla kunskapen om och förmågan att reflektera, förstå och kommunicera empati för de erfarenheter och beteenden som de personer som de vårdar har. Genom

att förstå barns/ungdomars/vuxna klienters anknytningsbehov, kan personalen använda sig av olika tekniker att kommunicera klara

förväntningar, säkerställa struktur och säkerhet, samtidigt som de främjar autonomi, utveckling och positiva relationer.

Under utbildningen

Under vår tredagarsutbildning så kommer ni att lära er anknytningens grunder och vad det har för betydelse för våra barns/ungdomars och vuxna klienters känsloliv, beteende och hur det påverkar utveckling och förmåga att skapa och behålla relationer. Vi pratar om hur beteende är ett sätt att kommunicera våra känslor och förväntningar på att våra

anknytningsbehov bemöts. Vi går igenom Connects nio principer och vi använder mycket tid åt att resonera och vrida på tankar om våra barn/ungdomar/vuxna och om rutiner som vi har på våra enheter. Varför gör vi som vi gör? Kan vi göra på något annat sätt? Hur kan vi förmedla till handläggare att förstå det vi förstår om våra boende?

Efter utbildningen

Efter utbildningen kommer ni ha metodstöd av en metodhandeldare i Connect ca var 4e vecka under ca ett år som stöd i implementeringen av metoden. Ni får genom denna

möjlighet att resonera om era boende och er själva, för att hålla Connect levande och hitta passformen för just er enhet.

”Det framkommer ofta från behandlingshem att när ungdomar är oroliga, rädda eller bara har svårigheter i att veta hur de skall uttrycka sina anknytningsbehov kan de bli motsträviga och aggressiva eller dra sig undan. När man förstått anknytningsbehoven bakom deras beteende kunde personalen hjälpa ungdomen att förstå och sätta ord på sina känslor och behov/önsknings så att de blir tydligare framförda och förstådda. Problemen kunde minskas samtidigt som relationen mellan ungdomen och personal stärktes.”

(Ove Östling, metodutvecklare Connect)

Inför utbildning

Readiness

För att din enhet ska utbildas så krävs det att det finns en "readiness" i personalgruppen och i enhetens organisation. Det innebär att det ska finnas en grundläggande stabilitet så att enheten kan fokusera på att utbildas i och att implementera en ny metod. För att ta reda på vilken "readiness" det finns på er enhet så bokar vi en tid och pratar om vad ni

har för tidigare kunskaper, vilka erfarenheter ni har av att implementera nya metoder sedan tidigare. Vi vill ta reda på vad det finns för nyliga eller kommande förändringar på enheten. Vi behöver också utforska om det finns några eventuella hinder eller något motstånd som vi behöver hantera och planera in extra stöd för. Detta gör vi för att ni ska få så bra förutsättningar som möjligt för att implementera och arbeta med Connect på er enhet.

Förkunskaper?

Generellt sett, så krävs det inga förkunskaper av din personalgrupp för att genomgå utbildningen.

Vilka ska delta på utbildningen?

All fast anställd personal på enheten ska utbildas tillsammans, det vill säga behandlingspersonal, föreståndare/enhetschef samt biträdande föreståndare/enhetschef.

Även visstidsanställd personal, som arbetar mycket i verksamheten, kan ingå i utbildningen om du som chef anser det. Känner du dig osäker så kontakta gärna din regionchef och metodgarant för att föra resonemang

Kostnader?

Enheten står för kostnaden för manual.

Vi arbetar med Connect

Vi som arbetar med Connect i Humana

Lisa Skutin är metodgarant för Connect. Ulla Hannu och Charlotte Wardi är utbildare och handledare. Dennis Krusell och Pasi Orha är utbildare för HVB Barn och Unga samt handledare för HVB.

Sagt om Connect av utbildad personal i Humana

"Det som jag tror har hjälpt mig mest är pusselbiten "Samhörighet och självständighet". Den har varit nyttig att minnas när man jobbar med klienter som allt som oftast vill "bryta sig fria" från vuxenvärlden. Att trygga den unge och få den att känna sig motiverad att våga prova nya saker – trots att man som behandlare är både rädd, osäker och orolig att något ska gå snett. Ännu mera nyttig blir den att tänka på OM det skulle gå snett – för att minska på ungdomen (och sin egen) känsla av ett misslyckande.

Ibland när jag samtalar med eller om en ungdom så får man så kallade Aha-upplevelser. Att det var detta vi lärde oss i Connect-utbildningen. Att detta är ett "led" i förändringsarbetet den unge gör med sig själv, åtminstone kan vara. Då kan jag som behandlare känna en trygghet i det. Ett vanligt sådant är när ungdomen tagit några steg framåt och sedan backar plötsligt i sin behandling. "Två steg fram, ett steg bakåt". (S.A. Behandlingspersonal)

"Trygg bas, säker hamn – är väl det som känns viktigast av pusselbitarna. Kanske man inte kan kategorisera vilken bit som är viktigast, men den känns som en viktig förnödenhet att den unge får känna av så fort som möjligt när den kommer. Att den kan känna att vi står kvar oavsett vad den väljer att berätta. Det finns situationer där jag tror att vi på senare delen av tiden (under tiden vi jobbat med Connect) har etablerat ett förtroende hos de unga – så att de sedan kan känna förtroendet att våga berätta utan att vara rädda för oss/vad vi kommer att säga eller göra. Det förtroendet hänger såklart ihop med bitar som relation/konflikt/empati med flera som också ingår i

Connect. Jag tycker dock att dessa bitarna "bara händer" på en arbetsplats som vår där där vi arbetar nära ungdomarna. Det är nästan magiskt emellanåt." (M.L. Behandlingspersonal)

"När Connect introducerades för min arbetsgrupp kändes det så "rätt". Inte bara att Connect har bekräftat mitt arbete och det jag redan kunnat, den har även hjälp mig att sätta ihop pusslet tillsammans med mina kollegor. Connect är som en "optimerings" program som man använder när man vill optimera en enhet på data, så att den blir

mer effektiv. Jag upplever att Connect har hjälpt oss på individ, men framförallt på gruppnivå. Det är som att vi omfamnat en metod, vilken känns rätt för oss alla, och att vi tillsammans med våra chefer strävar att uppnå samma mål. Connect gör att vi blir mer effektiva”.

(D.M. Behandlingspersonal)

Copyright © Humana 2016

Detta verk är licensierat enligt
Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga Bearbetningar 2.5 Sverige
licens.

För att se en kopia av licensen, besök
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/>
eller skicka ett brev till
Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Alla har
rätt
till ett bra
liv.
Ja, alla.

Humana är ett ledande nordiskt omsorgsföretag som erbjuder tjänster inom individ- och familjeomsorg, personlig assistans, äldreomsorg och bostäder med särskild service enligt LSS. Humana har 15 000 engagerade medarbetare i Sverige, Norge och Finland som utför omsorgstjänster till över 7 000 människor. Vi arbetar efter visionen "Alla har rätt till ett bra liv". Humana är börsnoterat på Nasdaq Stockholm sedan 2016 och har huvudkontor i Stockholm. Läs mer om Humana på www.humana.se eller corporate.humana.se

Humana